

(PEFC FI 1005:2022)

Vaatimukset PEFC- metsäsertifiointissa toimiville sertifiointielimille

SUOMENKIELINEN
VERSIO PEFC
STANDARDISTA

**PEFC Suomi – Suomen
Metsäsertifiointi ry**
Elimäenkatu 17–19
00510, Helsinki
Finland

puh 040 0765437
email office@pefc.fi
www.pefc.fi

Tekijänoikeus

© PEFC Suomi 2022

PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry omistaa tämän asiakirjan tekijänoikeudet.

Tämä asiakirja ja sen eri käännösversiot on saatavilla PEFC Suomen verkkosivulta (pefc.fi) ja toimistosta.

Tätä asiakirjaa ei saa muuttaa tai hyödyntää kaupallisiin tarkoituksiin ilman PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry:n lupaa.

Asiakirjan nimi:	Vaatimukset PEFC-metsäsertifioinnissa toimiville sertifiointielimille
Asiakirjan tunniste:	PEFC FI 1005:2022
Hyväksyjä:	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry
Hyväksymisen ajankohta:	7.2.2022
Julkaisemisen ajankohta:	17.2.2022
Käyttöönoton ajankohta:	16.2.2023
Käyttöönoton siirtymäaika:	16.2.2024 saakka

Sisällys

Esipuhe	4
Johdanto	4
1. Soveltamisala	5
2. Velvoittavat viittaukset.....	5
3. Termit ja määritelmät.....	6
4. Yleiset vaatimukset.....	6
5. Auditoijien kelpoisuusvaatimukset	7
6. Sertifiointimenettelyt	7
6.1 Sertifiointiprosessin vaiheet	7
6.2 Auditointi.....	8
6.3 Sertifiointivaatimusten muutokset.....	8

Esipuhe

PEFC Council (the Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) on kansainvälinen metsäsertifiointijärjestelmä, joka edistää ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurillisesti kestävä metsätaloutta metsäsertifioinnin, alkuperäketjun sertifioinnin ja metsäperäisten tuotteiden merkinnän keinoin.

Metsäsertifiointi todentaa metsien kestävä hoidon ja käytön. PEFC-sertifiointi tukee yhteiskunnan asettamien metsien kestävä käytön tavoitteiden toteutumista ja tarjoaa kansalaisille monipuoliset mahdollisuudet nauttia metsistä. Yrityksille ja kuluttajille PEFC antaa varmuuden metsän tuotteiden vastuullisesta alkuperästä.

PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry edistää ja hallinnoi PEFC-sertifiointia Suomessa ja organisoii avoimessa, läpinäkyvässä, osallistavassa ja yhteisymmärrykseen perustuvassa prosessissa tehtävän metsien kestävä hoidon ja käytön PEFC-standardin määrittelyn.

Suomen PEFC-järjestelmä on ollut kansainvälisen PEFC:n hyväksymä vuodesta 2000 alkaen.

PEFC:n kansainvälinen hyväksyntä edellyttää, että metsäsertifioinnin kansallinen järjestelmä täyttää PEFC:n kansainvälisten standardien ja PEFC:n hallinnolle asetetut vaatimukset. Tämä standardi on osa suomalaisen PEFC-metsäsertifioinnin standardien sarjaa, joka on PEFC Suomen omistuksessa.

Tämä asiakirja korvaa aiemmat PEFC FI 1005 -standardin versiot.

Sertifiointielimen tulee noudattaa tämän asiakirjan vaatimuksia suorittaessaan PEFC FI 1001:2022 ja PEFC FI 1002:2022 -standardien mukaista sertifiointia / auditointia.

Johdanto

Metsäsertifiointi osoittaa, että metsien hoito ja käyttö määritellyllä metsäalueella on kestävä metsänhoidon vaatimusten mukaista.

Yhdessä metsäperäisten tuotteiden alkuperäketjun sertifioinnin kanssa metsäsertifiointi tarjoaa metsänomistajille ja muille toimitusketjun toimijoille mahdollisuuden vastata tuotemarkkinoiden vaatimuksiin.

Tämä asiakirja määrittelee vaatimukset sertifiointielimille. Näiden vaatimusten noudattamisen tarkoituksena on varmistaa, että sertifiointielimet toteuttavat metsien hoidon ja käytön sertifioinnin pätevästi, johdonmukaisesti ja puolueettomasti, mikä mahdollistaa sertifikaattien hyväksymisen kansallisesti ja kansainvälisesti.

Kansainvälisen akkreditointifoorumin (International Accreditation Forum, IAF) jäsenenä oleva akkreditointielin arvioi ja vahvistaa sen, että sertifiointielimet toimivat tämän asiakirjan vaatimusten mukaisesti. Akkreditointi vähentää riskejä yrityksille ja niiden asiakkaille varmistamalla, että akkreditoidut sertifiointielimet ovat päteviä suorittamaan työnsä.

IAF:n jäseninä olevien akkreditointielinten on toimittava korkeimman vaatimustason mukaisesti ja vaadittava akkreditoimiensa sertifiointielinten noudattavan asianmukaisia kansainvälisiä ISO:n standardeja ja IAF:n asiakirjoja näiden standardien soveltamiseksi.

Metsäsertifiointia pidetään Suomessa johtamisjärjestelmän sertifiointina. Siksi tämä asiakirja perustuu ISO/IEC 17021-1 standardiin ja sisältää lisävaatimuksia, joita tarvitaan Suomen PEFC-järjestelmän mukaisen metsien hoidon ja käytön sertifiointiin ja auditointiin.

Tämä asiakirja ei sisällä ISO/IEC 17021-1:n tekstiä, eikä muista ISO- tai IAF-asiakirjoista, jotka ovat saatavissa ISO:sta, kansallisilta standardointiorganisaatioilta tai IAF:lta.

Termillä “olisi tehtävä” kuvataan sisältöjä, jotka eivät ole pakollisia, mutta voivat toimia keinona täyttää vaatimukset. Termillä “voida” kuvataan lupaa tehdä. Termillä “voi tehdä” kuvataan mahdollisuutta tai toimintakykyä. Muut kirjaukset tässä asiakirjassa, ellei toisin mainita, tarkoittavat vaatimuksia, joiden mukaisesti on toimittava.

1. Soveltamisala

1.1 Tämä asiakirja sisältää ISO/IEC 17021 1 -asiakirjaa ja siihen liittyviä IAF:n asiakirjoja täydentäviä vaatimuksia sertifiointielimille, jotka suorittavat metsien hoidon ja käytön sertifiointia Suomen PEFC-järjestelmän mukaisesti.

2. Velvoittavat viittaukset

Seuraavat viitattut asiakirjat ovat velvoittavia tämän asiakirjan soveltamiseksi.

- SFS-EN ISO/IEC 17000, Vaatimustenmukaisuuden arviointi — Sanasto ja yleiset periaatteet
- SFS-EN ISO/IEC 17011, Conformity assessment — General requirements for accreditation bodies accrediting conformity assessment bodies
- SFS-EN ISO/IEC 17021-1, Vaatimustenmukaisuuden arviointi – Vaatimukset johtamisjärjestelmiä auditoiville ja sertifioiduille elimille — Osa 1: Vaatimukset
- SFS-EN ISO 19011, Johtamisjärjestelmän auditointiohjeet ISO/IEC 19011:2018
- PEFC FI 1000:2022, Metsäsertifioinnin sanasto
- PEFC FI 1001:2022, Vaatimukset ryhmäsertifioinnin toteutukselle
- PEFC FI 1002:2022, Metsien kestävän hoidon ja käytön vaatimukset
- PEFC ST 2001:2020, PEFC Trademarks Rules - Requirements

Sekä päivättyjä että päiväämättömiä viittauksia koskien noudatetaan viimeisintä viitattua asiakirjaa siihen tehdyt muutokset mukaan lukien.

3. Termit ja määritelmät

Tässä asiakirjan soveltamisessa noudatetaan ISO/IEC 17000, ISO/IEC 17021-1 ja PEFC FI 1000 -standardeissa sekä seuraavassa esitettyjä termejä ja määritelmiä.

Akkreditoitu sertifikaatti

Akkreditointinsa puitteissa sertifiointielimen myöntämä sertifikaatti, jossa on akkreditointielimen tunnus.

4. Yleiset vaatimukset

4.1 Sertifiointielimen toimii ISO/IEC 17021-1:n mukaisesti.

4.2 Sertifiointielimellä tulee olla:

- a) hyvä tuntemus Suomen PEFC-järjestelmästä;
- b) tekninen pätevyys koskien metsätaloutta sekä sen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia; sekä Suomen PEFC -järjestelmän sertifiointivaatimuksista (kts. PEFC FI 1001 ja PEFC FI 1002). Metsätaloutta ja sen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia koskeva ammatillinen asiantuntemus osoitetaan alaa koskevalla sertifiointikokemuksella ja/tai henkilöstön asianmukaisella koulutuksella ja ammatillisen kokemuksen perusteella;
- c) dokumentoidut menettelytavat ja menetelmät.

4.3 Sertifiointielimen tulee olla akkreditoitu ISO/IEC 17021-1:n perusteella kansainvälisen akkreditointifoorumin (International Accreditation Forum, IAF) jäsenenä olevan kansallisen akkreditointielimen toimesta, joka täyttää ISO/IEC 17011:n ja IAF:n hyväksymien muiden asiakirjojen vaatimukset. Akkreditoinnin soveltamisalan tulee sisältää viittaukset Suomen PEFC-järjestelmään ja sen metsäsertifiointia koskevaan dokumentaatioon (PEFC FI 1001 ja PEFC FI 1002).

4.4 Sertifiointielimen tulee toteuttaa metsäsertifiointi "akkreditoituna sertifiointina" voimassa olevan akkreditointinsa puitteissa. Akkreditoinnista kertova merkki/tunnus tulee sisällyttää jokaiseen myönnettävään metsäsertifikaattiin.

4.5 Sertifiointielimen tulee olla PEFC Suomen notifioima (PEFC-ilmoitus). PEFC-notifioinnin kriteerit koskevat vain hallinnollisia käytäntöjä, kuten viestintää tai tietojen toimittamista, talouden tietoja ja tämän asiakirjan noudattamisen varmistamista akkreditoinnilla (katso 4.3 ja 4.4).

4.6 Sertifiointielimen on sovittava PEFC Suomen kanssa PEFC-notifikaation edellyttämien tietojen toimittamisesta sekä yhteystietojensa ja voimassa olevan akkreditoinnin soveltamisalan saattamiseksi julkisesti saataville ja toimitettava tiedot julkaisemista varten PEFC Suomelle.

4.7 Sertifiointielimen tulee tiedottaa asiakkailleen PEFC Suomen sertifikaattien haltijoille asettamista maksukäytännöistä.

5. Auditoijien kelpoisuusvaatimukset

5.1 Auditoijien on täytettävä ISO 19011:ssä määritellyt johtamisjärjestelmän auditoijille määritetyt yleiset vaatimukset.

5.2 Auditoijien tulee tuntea hyvin metsätaloutta koskevat Suomen PEFC-järjestelmän standardit.

5.3 Auditoijilla tulee olla yleistiedot metsätaloudesta ja sen taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista. Metsätaloutta ja sen ympäristövaikutuksia koskeva ammatillinen asiantuntemus on osoitettava asianmukaisella koulutuksella ja/tai ammatillisella kokemuksella.

5.4 Auditoijilla tulee olla riittävä tekninen tietotaito sertifiointi- ja auditointiprosessista.

6. Sertifiointimenettelyt

6.1 Sertifiointiprosessin vaiheet

6.1.1 Sertifiointiprosessi koostuu ajallisesti ja toiminnallisesti peräkkäisistä toimista:

- a) auditoitavan hakemus sertifiointielimelle,
- b) hakemuksen ja ennakkoon toimitetun materiaalin arviointi sertifiointielimessä,
- c) vapaaehtoinen ennakoarviointi,
- d) Sertifiointiauditoinnin ensimmäinen vaihe (pääpaino asiakirjojen arvioinnissa) ja sertifiointiauditoinnin toinen vaihe (sertifiointikohteessa) erikseen tai sertifiointiauditointi yhtenä kokonaisuutena toteuttaen,
- e) arviointi/päätös sertifiointielimessä ja
- f) seuranta-auditoinnit.

6.1.2 Sertifiointielimen tulee ilmoittaa asiakkaalle, että sen tulee ennen hakemuksen lähettämistä sertifiointielimelle noudattaa toiminnassaan PEFC FI 1001:ssä ja PEFC FI 1002:ssa määriteltyjä sertifiointivaatimuksia.

6.1.3 Sertifiointielimen tulee katselmoida asiakkaan toimittama hakemus ja asiakirjat, ja suorittaa ensimmäisen vaiheen auditointi varmistaakseen, että sertifiointivaatimukset (PEFC FI 1001 ja PEFC FI 1002) on ymmärretty hyvin, otettu huomioon riittävässä määrin ja otettu käyttöön asianmukaisesti asiakkaan toimesta.

6.2 Auditointi

6.2.1 Yleiset periaatteet

6.2.1.1 Sovellettavien auditointimenettelyjen on täytettävä ISO/IEC 19011 -standardin vaatimukset.

6.2.1.2 Auditoinnin vaatimuksina tulee olla PEFC FI 1001, PEFC FI 1002 -standardit, ja jos asiakas käyttää PEFC-tavaramerkkejä, myös PEFC ST 2001 -standardi.

6.2.1.3 Auditointiryhmään tulee kuulua vähintään yksi metsätaloudessa pätevätyt ja yksi ympäristöasioiden pätevyys. Tekniset asiantuntijat voivat täydentää tarkastajien metsänhoito- ja ympäristöosaamista.

6.2.1.4 Auditoinnin tulee sisältää seuraavat vaiheet:

- a) aloituskokous,
- b) auditointinäytön kerääminen,
- c) auditointinäytön arviointi,
- d) loppukokous ja
- e) raportti auditointivaatimusten täyttymisestä.

6.2.1.5 Auditointiryhmän tulee kerätä auditointinäyttö, joka on riittävä asiakkaan toiminnan sertifiointivaatimusten mukaisuuden arvioimiseksi. Loppukokouksessa kaikkien auditoitujen yksiköiden auditointitulokset esitellään asiakkaalle. Auditointinäyttöön perustuvat arviointitulokset (erityisesti poikkeamiin liittyvät) käydään läpi auditoitavan kanssa.

6.2.1.6 Auditoinnin tulokset, jotka eivät ole auditointivaatimusten mukaisia, kirjataan aina tarkastusraporttiin. Muussa tapauksessa auditoitava ja pääauditoija sopivat tarkastusraportin sisällöstä.

6.2.1.7 Auditointinäytön metsän hoidon ja käytön standardin vaatimustenmukaisuuden määrittämiseksi tulee sisältää asiaankuuluvat tiedot ulkoisilta sidosryhmiltä (esim. julkishallinto, paikallisyhteisöt, muut organisaatiot jne.) tarpeen mukaan.

Auditoinnin tulee muun asiaankuuluvan tiedon ohella sisältää riittävä ulkoisten sidosryhmien kuuleminen sen varmistamiseksi, että kaikki standardin vaatimusten noudattamiseen liittyvät olennaiset asiat tunnistetaan.

6.2.1.8 Sertifiointielimen tulee toimittaa PEFC Suomelle tiivistelmä metsäsertifioinnin auditointiraportista, joka sisältää yhteenvedon metsien hoidon ja käytön standardin (PEFC FI 1002) vaatimustenmukaisuudesta.

HUOMAA 1: PEFC Suomi asettaa auditointiraportin tiivistelmän saataville PEFC Suomen virallisilta verkkosivuilta tai pyynnöstä 14 päivän kuluessa.

6.3 Sertifiointivaatimusten muutokset

Mikäli sertifiointivaatimusten (PEFC FI 1001, PEFC FI 1002) sisältöä tarkistetaan, sertifiointielimen tulee toteuttaa auditointeja tarkistettujen sertifiointivaatimusten perusteella PEFC Suomen määrittelemän siirtymäaikataulun mukaisesti.